

Yalova arazisinin istismarı ve parasız arazi dağıtılması hakkında kanun lâyihası ve İktisad, Dahiliye, Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/130)

T. C.
Başvekkâlet
Kararlar müdürlüğü
Sayı : 6/3103

21 - XII - 1932

B. M. M. Yüksek Reisliğine

Yalova arazisinin istismarı ve meccanen arazi tevzii hakkında İktisad vekilligince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 18 - XII - 1932 de Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte takdim olunmuştur efendim.

Başvekil
İsmet

Esbabı mucibe lâyihası

Yalova kazası dahilinde mekşuf madenlerden bulunan dağ hamamlarının haiz bulunduğu tarihi marufiyet ile mütenasip bir hali umran ve tekâmüle vazı ve orada asrî şeraid ve konforları cami bir kaplıca tesisi mülâhazasıle İcra Vekilleri Heyetince 18 - II - 1930 tarihinde müddehaz bir karar ile merbut haritada yer ve sınırları gösterilen memba ve kaynaklar ile etrafında Hazineye aid bilumum arazi ve mebanî ve tesisat Yalovada vücade getirilecek plâj tesisatı ile birlikte işledilmek üzere muvakkaten Seyrisefain müdüriyeti umumiyesine devredilmiştir. Bu kararın ittihaz edildiği sırada hemen hemen tamamen metruk ve harab bir halde bulunan işbu kaplıcalar iki senedenberi sarfedilen müsmir mesaî ve faaliyet neticesinde bu gün istismar edilmeyecek kadar mazharı tekâmül ve inkişaf olmuş ve tarihin karanlıklarında kalan marufiyeti sabıkası yavaş yavaş aydet etmekte bulunmuştur.

Binaenaleyh Hükümetçe müttehaz bu karar ile ihdas edilen vazı muvakkatin artık katî ve müstakir bir şekle ifrağı ve bu suretle kaplıcalara mevud daha yüksek kemal ve intizamın temini esbabının istikmalî mertebeyi zarurettedir.

İşte ihzar edilen işbu lâyiha kanuniye berveçhi maruz telhis edilen şu lüzum ve ihtiyacın mevlüdüdür.

Lâyihanın birinci maddesi kararı maruzda mevzubahis olan kaynak ve membalar ile etrafındaki Hazine malı arazi ve mebaninin diğer tesisatı müteferria ile birlikte elli sene müddetle Seyrisefain idaresine devrini amirdir. Seyrisefainin kaplıcaların manayı hakikisile ihyası uğrunda iki senedenberi sarfettiği muvaffak mesaî nazara alınırsa kaplıcaların katî işletmesinin idaresi mezkûreye tevdiindeki isabet ve zaruret tezahür eder.

Birinci madenin son fıkrası, fıkrâi mütেকaddime ile idareî umumiyenin devrî temlik edilen kaplıcaların emri istismarına kaplıcalar tesisatı hakkındaki 927 numaralı kanunun hususî esbabı imtiyaza bahşettiği hukuk ve imtiyazdan idareî umumiyeye gibi bir müessesenin Devlete müstefid olacağını irae ve tasrih maksadile mevzudur.

Bu güne kadar kaplıcaların iyi bir şekilde teşhiz ve tezyini için mümkün olabilen tertibat ve tesisat yapılmış olmakla beraber orada istihdam edilen gaye lâyikile vusul, tabiri aharla kaplıcaları mütেকâmil su şehri haline ifrağ için daha bir çok şeylerin yapılması ve büyük sermaye-

lerin tahsisi icab edeceği gizlenemez. Binaenaleyh bu bapta umumî ve mütenasip ve mütesanid bir teşkili mesaiye ihtiyacı mutlak vardır. Bu temin ve hususî erbabı teşebbüs ve şermayei terğib etmek üzere lâyihanın ikinci maddesinde kaplıcalar hududu dahilindeki arazide hususî mesken otel, pansiyon ve gazino . . ilâ mebanî tesis etmek isteyenler azamî iki bin metreye kadar bilâ bedel arazi ferağ ve temlikî ve bu suretle bilâ bedel verilecek arazi üzerinde inşa edilecek mebaninin mevki ve eşkalile gayrimenkul üzerinden Seyrisefain lehine tesis edilecek mükellefiyetlerin nevi ve mahiyetini idarece kaîl ve tesbiti cevaz ve imkânı kurulmuştur.

Meveddi müteakibe ise kanunun zamanı meriyeti ve tenfizine memur İcra Vekillerinin iraesî gibi mutat olan ahkâmı muhtevidir.

İktisad encümeni mazbatası

T. B. M. M.

İktisad encümeni

Karar No. : 21

Esas No. : 1/130

30 -IV - 1935

Yüksek Reisliğe

Yalova arazisinin istismarı ve meccanen arazi tevzii hakkında İktisad vekâletince hazırlanarak Başvekâletin 21 - XII - 1932 tarih ve 6/3103 numaralı tezkeresile Büyük Meclise takdim edilip encümenimize havale buyurulan kanun lâ-yihası 12 - I - 1933 tarihinde encümenimizden geçtikten sonra Dahiliye ve Maliye encümenlerinde de tetkik edildikten sonra devrenin bitmesi dolayısıyla hükümsüz kalmıştır. Hükümetçe tekrar tetkiki istendiği cihetle lâyiha bu defa yeniden encümenimize tevdi edilmiş ve evvelce en son olarak tetkikatta bulunmuş olan Maliye encümeni şekli esas tutularak İktisad vekâleti Deniz müsteşarı Sadullah Güney bulunduğu halde müzakere olunmuştur.

Yalova da mekşuf madenlerden olan sıcak ve soğuk membaların, kaplıcaların ve etrafındaki arazinin idare, istismarı ve intifa hakkının elli sene müddetle A. K. A. Y. idaresine terki ve Yalova kaplıca ve sularına rağbeti arttırmak ve bunların şifaî hassalarını halkın azamî surette istifadesine ve Yalovanın umranını biran evvel temin için kaplıcalar etrafındaki arazinin arzu eden Türk ve ecnebilere meccanen tevzii esaslarını düşünen bu kanun projesi esas itibarıyla bu defa de encümenimizce kabul edilmiştir.

Bu esasa uygun olarak 1 nci maddede hududu muayyen tâbiri kaldırılarak bunun yeri-

ne «Vekiller heyetince tayin edilecek hudud dahilinde» tâbiri konulmuş ve yeni bir hüküm olarak «bu hududun icabına göre değiştirilebileceği de bir fıkra halinde ilâve olunmuştur. 2 nci madde aynen kabul edilmiştir. Üçüncü madde kendilerine arazi verilmiş olanların bir an evvel bina yapmalarını göz önünde bulundurularak beş sene müddet yerine üç sene kabul ve birinci fıkradan sonra tasarruf hakkının daimî olduğunu tebarüz ettirmek üzere «bina yaptıktan sonra mutasarrıf mülkiyet hakkını başkasına devredebilir» şeklinde bir fıkra ilâve edilmiştir. Dördüncü madde kaplıcalarda müstakil belediye teşkilâtı yapılmaya kadar A. K. A. Y. idaresi bu vazife ve salâhiyeti mahallî teşkilâtı vasıtasile belediye kanunlarından istifade ederek yapar şeklinde tadilen kabul edilmiştir.

Beşinci maddenin birinci fıkrasında yazılı vaziyetin tatbikatta düşünülmediği verilen izahattan anlaşılmağa lüzumsuzluğuna binaen tayyi muvafık görülmüş ve madde buna göre tadil edilmiştir. Altıncı madde 1 ve 2 numaralı fıkraları kesri munzam tâbiri kaldırılarak aynen ve üçüncü fıkrasının kaplıcaların tamir, tesis ve müceddeden bina inşası veya mevcudlarının tamiri için ithali zarurî olan malzeme ve bulunması gerekli olan fennî vesait gümrük

resmile muamele vergisinden muafdir şeklinde tadilen kabul edilmiştir.

«B» fıkrası da bina vergisi muafiyetinin yeniden yapılacaklara hasrı suretile tadilen kabul edilmiştir.

Yedinci madenin birinci fıkrası bu imtiyazın devri İcra Vekilleri Heyetinin muvafakâtinden sonra yapılır şeklinde tadilen ve ikinci fıkrası aynen kabul edilmiştir.

8 ve 9 neu maddeler aynen kabul edilmiştir. Havalesi veçhile Dahiliye, encümenine verilmek

üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

	Bu M. M.	
İktisad En. R.	Kâtib	
Tekirdağ	Niğde	Afyon K.
Ş. Kesebir	Dr. R. F. Talay	Berç Türker
Edirne	Gümüşane	Izmir
Mecdi Boysan	Edib S. Tör	Benal N. İstar
Konya	Muş	Samsun
C. Tekin	Ş. Ataman	A. Tunalı
Sinop		
Y. K. Tenğirşenk		

Dahiliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Dahiliye encümeni

Karar No. 25

Esas No. 1/130

21 - X - 1935

Yüksek Başkanlığa

Yalova arazisinin istismarı ve meccanen arazi tevzii hakkında olup Başvekâletin 24 birinci kânun.1932 tarih ve 6/ 3103 tezkeresile Ulu Meclise sunulan ve geçen devrede encümenlerde müzakeresi bitmemesinden ötürü «Kadük» olan ve bu devrede tekrar müzakeresi Hükümetçe istenilmiş bulunan kanun lâyihası İktisad encümeninin bu yoldaki mazbatasile birlikte encümenimize verilmiş olmakla Ekonomi bakanlığı deniz müstesarı Sadullah Güneyin de bulunduğu 14 - X - 1935 deki toplantımızda okundu ve iş görüşüldü:

Yalova kaplıcalarının moderin bir su şehri, tedavi ve hava tebdili yeri haline konulması ama cile yapılan işbu kanun lâyihası hakkında Hükümetçe ve İktisad encümenince ileri sürülen sebepleri yerinde bulan encümenimiz lâyihayı esas itibarile kabul etmiştir. Kanun lâyihası bilhassa Yalova kazası içindeki kaplıcanın işletilmesini ve kaplıcaya civar arazinin umranını gözettiğinden başlığının buna uygun olarak yazılması muvafık görülmüştür.

İkinci madde bir çok hükümleri bir araya toplamış olduğundan hükümlerin sarahatini temin için üç maddeye ayrılması faydalı sayılmıştır.

Kaplıcalar bölgesinin orman içinde bulunma-

sından ötürü bundan böyle yapılacak binaların tam kârgir olması şart koşulmuştur. İşbu kanunun icablarına uygun olmayarak yaptırılacak olan binaların uzun boylu muameleye ve hükme lüzum görülmeksizin yıkıtılması bu yerde bir an evvel vücade getirilmesi arzu edilen ahenkli bir plâna dayanan umranın temini bakımından zarurî görülmüştür.

Kaplıcalar bölgesine bitişik arazide ve iskeleden kaplıcalara giden ana yol kenarlarında yapılacak binaların mümkün olduğu kadar göze girkin görünmiyecek biçimde yapılması düşüncesile 4 neu maddede yazılmıştır.

Parasız verilen arsalar üzerinde verilen müddet içinde hiç inşaat yapmamış olanlardan uhdelerindeki arsaların geri alınması muvafık görülmekle beraber plâna uygun olarak yaptırmağa başladıkları binaların keşif bedelinin dörtte biri nisbetinde inşaat yapmış olanlara bir sene daha mühlet verilmesi yahud bunların arsayı başkasına devre mezun kılınması haklı addolunmuştur.

Belediye kanununun A. K. A. Y. idaresi teşkilâtı tarafından tatbiki bir çok müşkilâtı mucib olacağı düşünülmüş ve bölgede tanzifat, tenvirat ve sıhhat işlerinin görülmesi idarenin vazifesi

icabından olduğu tabii bulunmuş olduğundan lâyhada buna dair bulunan hüküm kaldırılmıştır.

A. K. A. Y. idaresine verilecek arazi özel emlak ve arazi bulunmadığından ve bu işin mahiyeti istimlak kanununun tatbikına gayri müsaid görülmüş olduğundan buna aid maddede kaldırılmıştır.

A. K. A. Y. idaresine verilen imtiyazın başkasına devri «menafii umumiyeye müteallik imtiyazlar hakkındaki kanun hükümlerine göre yapılabileceğinden bu kaydın kaldırılması muvafık görülmüştür. Bu değişikliklerle yazılan lâyiha'nın Ulu Heyete arz olunmak üzere Yüksek ma-

kamlarına sunulmasına karar verilmiştir.

Dahiliye En. R.	R. Vekili	M. M.
Tekirdağ	Tekirdağ	Çanakkale
C. Uyardın	F. Öztürk	Ş. Yaşın
Kâtib		
Siird	Çoruh	Urfa
M. Mayakon	Atıf Tüzün	Behçet Günay
Erzurum	Kars	Çorum
Nakiye Elgün	Esad Özoguz	I. K. Alpars
Tokad	Sivas	Antalya
A. Galib Pekel	S. Görkey	R. Kaplan
Sivas		
Vasfi R. Seviğ		

Maliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Maliye encümeni

Kara rNo. 66

Esas No. 1/130

11 - V - 1936

Yüksek Reisliğe

Yalova kaplıcalarının istismarı ve bölgesindeki arazinin idare ve tevzii hakkında geçen içtima devresi içinde Hükümetçe hazırlanıp Meclise sunulan kanun lâyihası bu içtima devresinde İktisad ve Dahiliye encümenlerince tekrar müzakereden sonra encümenimize tevdi kılınmıştır.

Lâyiha encümenimizde İktisad vekâleti deniz müsteşarı bulunduğu halde tetkik ve müzakere olundu:

Yalovanın tabii değeri nisbetinde mamurlaşmasını, yurd ve yurddaşlar için kıymet ve sıhhat kaynağı olmasını temin için tanzim ve sevkedilen lâyiha esas itibarile encümenimizce tasvib edilmiştir. Ancak kanun tedvininde teferruata aid bazı hükümler tadil edilmiştir.

Şöyle ki: encümenimiz imarı düşünülen arazinin bir haritasının lâyhaya eklenmesinde fayda mülâhaza etmiş ve bu harita Hükümetçe tanzim ve tevdi kılınmış olduğundan birinci madde buna göre tādil edilmiştir.

Lâyhaya bağlı haritadaki sınırların âtiyen değiştirilmesi icab edebileceğine göre bu cihetin Vekiller Heyeti kararıyla yapılması zımında maddeye ayrıca fıkra lāve edilmiştir.

İşbu arazinin talip olan ve şeraiti haiz bulu-

nan kimselere Hükümetçe temlik halinde A. K. A. Y. aid intifa hakkının sukutu ve temellük edenin şarta muvafık yapacağı binalardan dilediği veçhile intifida serbest bulunması icab edeceğinden ikinci madde nihayetine buna dair bir kayd konması münasip görülmüştür.

Üçüncü madde dahiliye encümeninin tadili veçhile kabul edilmiştir.

Dördüncü madde kaplıcalar yakınındaki arazide ve yol kenarlarında yapılacak binaların plânlarını İktisad vekâletince tasdik edilmesi hüzzumu ifad edilmiştir. Encümenimiz bunun bilhassa köylüler için güçlük doğuracağını ve esasen yapılacak şeylerin büyük kıymette olmayaacağını düşünerek bunun İstanbul vilâyetince yapılmasını muvafık görmüştür. Köylülerimizin plân yaptırmakta uğrayacakları zorluk da göz önüne alınarak İstanbul vilâyetince bu bölge için bazı tipler hazırlatılarak köylünün intikabına bırakılması muvafık olacağını düşünmüş ve maddeye bunu ilāve etmiştir.

Tefviz edilmiş arazide inşaat için üç yıl müsaade verilmesine gelince: Encümenimiz bu binaların ne kadar büyük olursa olsun iki yıl için-

de mutlaka başarmabileceğini düşünmüş ve esasen başlayanlar için bir yıl daha mücadele imkânı verilmiş olmasına göre altıncı maddeyi tadilen kabul etmiştir.

A. K. A. Y. idaresine verilen muafiyetler arasında bina vergisi bulunduğu halde bunlara aid buharan vergisinin bulunması yerinde görülmiyerek yedinci maddenin 1 sayılı fıkrasına bu hüküm ilâve edilmiştir.

Sekizinci maddedeki «İmtiyaz» tabiri kaldırılarak kanunî vaziyeti izah eden ibare konulmuş-

tur.

Lâyiha bu tadillerle Yüksek Reisliğe sunulur.

Maliye En. Reisi Na.	M. M.	Kâtib
Malatya	Isparta	Çankırı
M. Nedim Zabcı	Kemal Ünâl	M. Önsay
Diyarbakır	Yozgad	İstanbul
Hürriye Öniç	Emin Draman	Y. Yazıcı
Bursa	Gümüşhane	İzmir
Dr. G. Kahrâman	Ş. Öndersev	K. Dursun
Erzurum		
P. Demirhan		

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe encümeni
Mazbata No. 16
Esas No. 1/130

80 - XII - 1937

Yüksek Reisliğe

Yalova arazisinin istismarı ve parasız arazi tevzii hakkında olub Başvekâletin 21 - XII - 1932 tarih ve 6/3103 sayılı tezkeresile Yüksek Meclise gönderilib İktisad, Dahiliye ve Maliye encümenleri mazbatalarile birlikte encümenimize havale edilen kanun lâyihası İktisad vekâleti Deniz ticareti müstaharı Sadullah Güney ve Maliye vekâleti namma Millî emlak müdürü hazır oldukları halde okundu ve konuşuldu.

Yalova kaplıcalarile civarındaki Hazineye aid arazi üzerindeki millî emlakın idaresile imarı ve asrı bir su şehri vücudunda getirilmek maksadlarile bu vazife evvelce İcra Vekilleri heyeti kararile mülga Seyrisefain idaresine verilmiş ve bu idarenin ilgasından sonra 2248 sayılı kanun mucibince Yalovanın imar ve idaresi A. K. A. Y. işletmesine devredilerek gerek mülga Seyrisefain idaresince ve gerek A. K. A. Y. işletmesince bu mahallin asrı bir su şehri haline ifrağı için malî külfetler ihtiyar edilmiş isede ucuzluğun temini, eğlence mahallerinin çoğaltılması suretile Yalovanın ehemmiyet ve şöhretile mütenasip bir hale gelebilmesi bu güne kadar sarfedilenden daha çok sermayelerin vazır istifzâm ettüğinden bu imar işine hususî sermayelerin de iştirâk ettirilmesi düşünülerek hazırlanan bu lâyiha esas itibarile encümenimizce de kabul edilmiş ve Hükümetin mutabık bulunduğu Maliye encümeni metni mü-

zakereye esas tutulmuştur.

Birinci maddedeki (bağlı harita) kaydının kanuna harita bağlamak külfetini tahmil etmesine mukabil kanun cebhesinden bir menfaat temin etmiyeceğini düşünen encümenimiz bu kaydı (İcra Vekilleri heyetince musadflak harita) şekline koymağı kanun tekniğine uygun bulmuş ve intifa ve istismarı 50 sene müddetle A. K. A. Y. İdaresine verilen arazi dahilinde bususî şahısların da mülkü bulunması ihtimali düşünülerek bu intifa hakkının Devlete aid araziye hasru kasrını temin maksadile maddeye bir kayid ilâve eylemiş ve bu kanunun tatbikatının A. K. A. Y. işletmesinin murakabesi altında hükmi şahsiyeti haiz müstakil bir müesseseye verilmesi gerek işlerin intizamla cereyanı ve gerek bu hizmetin A. K. A. Y. teşkilâtındaki memurlara ayrıca yük olmaması bakımlarından tüzumlu görülerek bunu temin edecek şekilde maddenin nihayetine bir fıkra eklenmiştir.

Yapılacak binaların beton olarak da yapılabileceği ve tatbikatta kârgir tabirinde beton inşaatın dahil olamayacağı yolunda bir mütealeaya meydan verilmiş olacağı düşünülerek ikinci maddedeki kârgir tabirinden sonra beton kelimesi de ilâve edilmiştir. Bu madde hükmüne uygun olmayan inşaatın umumî hükümler dairesinde cereyanını temin için maddenin sonundaki istisnâi

hükümü kaldırılmış ve yıkıtılma işinin 2795 sayılı belediye yapı ve yollar kanununun 13 ncu maddesine tevfi kan yapılacığına dair sarı hükümler maddeye ilâve edilmiştir.

Dördüncü madde ile teyid edilmek istenilen hususatin mevcud mevzuat ile teminini mümkün gören encümenimiz maddenin lâyhadan çıkarılmasına karar vermiştir.

Dördüncü ve beşinci madde olarak kabul edilen Maliye encümeninin beşinci ve altıncı maddelerile Maliye vekâletince verilen salâhiyetin Yalova kaymakamlığına ifası imar işlerini daha süratle tahakkuk ettireceğinden madde o yolda değiştirilmiştir.

Altıncı madde olarak kabul edilen yedinci maddeden Hükümetin de muvafakatile üçüncü fıkra kaldırılmış ve son fıkra ile bu kanun hükümleri dairesinde yapılacak binaların on sene müddetle bina vergisinden muafiyeti kastedildiğinden tatbikatta yanlışlıklara mahal kalmamak üzere (Bu sınırlar içinde para ile alınan arsalar) kaydi fazla görülerek çıkarılmıştır.

Sekizinci ve dokuzuncu maddeler yedinci ve

sekizinci madde olarak aynen ve onuncu maddeden Gümrük ve inhisarlar vekâleti kaydi çıkarılmak suretile dokuzuncu madde halinde kabul edilmiştir.

Bu esaslar dahilinde yeniden hazırlanan kanun lâyihası Umumî Heyetin tasvibine konulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulmuştur.

Reis	R. V.	M. M.
Burdur	Isparta	Trabzon
M. Şeref Özkan	Mükerrem Ünsal	R. Karadeniz
İstanbul	Balıkesir	Çorum
F. Öymen	E. Adakan	M. Cantekin
Çorum	Gaziantep	Gümüşane
E. Sabri Akgöl	A. H. Ayerdem	D. Sakarya
İzmir	Kayseri	Malatya
K. İnanc	N. Kerven	O. Taner
Muş	Muş	Ordu
Ş. Çiloğlu	Ş. Ataman	H. Yalman
Seyhan	Siird	Sivas
N. Eldeniz	M. Mayakon	R. Başara
Yozgad		
S. İçöz		

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Yalova arazisinin istismarı ve meccanen arazi tevzii hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Yalova kazası dahilinde mekşuf maadinden olub merbut haritasından yer ve sınırları gösterilen kaynak ve membalarla kaplıcalar etrafında Hazineye aid bilumum arazi ve mebani ve kaplıcalar tesisatı, Yalova havzası dahilinde vücade getirilmiş ve getirilecek plâj tesisatının idare, istismar ve intifar elli sene müddetle Türkiye Seyrisefain idaresine devredilmiştir.

Seyrisefain idaresi bu bapta 10 - VI - 1926 tarih ve 1927 numaralı kanunun nâtik olduğu vergi vesair muafiyet ve imti-

İKTİSAD ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Yalova arazisinin istismarı ve meccanen arazi tevzii hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Yalova kazası dahilinde mekşuf madenlerden olan sıcak ve soğuk su kaynakları ile kaplıcalar etrafında vekiller Heyetince tayin edilecek hudud dahilinde, Hazineye aid bütün arazi, binalar ve kaplıcalar tesisatının istismarile idare ve işletmeleri ve intifa hakkı elli sene müddetle bedelsiz olarak A. K. A. Y. idaresine devir ve tahsis edilmiştir.

DAHİLİYE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Yalova kaplıcaları ile kaplıcalar bölgesinin idaresi hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Yalova kazası dahilinde mekşuf madenlerden olan sıcak ve soğuk su kaynakları ile kaplıcalar etrafında Vekiller Heyetince belli edilecek sınırlar içinde, Hazineye aid bütün arazi, binalar ve kaplıcalar tesisatının istismarile idare ve işletilmesi ve bunlardan faydalanma hakkı elli sene müddetle, bedelsiz olarak, A. K. A. Y. idaresine devir ve tahsis edilmiştir.

Bu hudud icabında değiştirilebilir.

MALİYE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

*Yalova kaplıcalarile kaplıcalar
bölgesinin idaresi hakkında ka-
nun lâyihası*

MADDE 1 — Yalova kazasında bağlı haritada gösterilen sınırlar içindeki sıcak ve soğuk su kaynakları ile kaplıcaların ve bunlara aid binaların ve kaplıcalar tesisatının istismar ve intifa hakkı ile sınırlar içindeki arazinin işletme ve idare hakkı aşağıda yazılı kayıtlar dahilinde elli yıl müddetle, bedelsiz olarak, A. K. A. Y. idaresine verilir.

İcraında bu harita haricinde kalan ve Devlete aid bulunan araziden lüzum görülecek kısımlar dahi Vekiller Heyeti kararı ile buna ilâve edilebilir.

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

MADDE 1 — Yalova kazası dahilinde olup İcra Vekilleri Heyetince musaddak haritasında gösterilen sınırlar içindeki sıcak ve soğuk su kaynakları ile kaplıcaların ve bunlara aid binaların, kaplıcalar tesisatının ve Devlete aid arazinin istismar, intifa ve idare hakkı aşağıdaki maddelerde yazılı kayıtlar dahilinde elli yıl müddetle A. K. A. Y. işletmesine verilmiştir.

İcraında harita haricinde kalan ve Devlete aid bulunan araziden lüzum görülecek kısımlar dahi İcra Vekilleri Heyeti ka-

Hü.

yazdan istifade eder.

MADDE 2 — Yalova kaplıcaları hududu dahilindeki arazide hususî mesken, otel, pansiyon, kapalı eğlence mahalleri ve üzerinde kârgir bina yapılmak şartile dükkân, gazino ve lokanta inşa ve tesis etmek isteyen türk ve ecnebilere miktarı kâfi arsa bilâbedel Hazinece frağ ve temlik edilebilir. Bu misillü mebaninin mevki, eşkâl ve şeraiti inkişafiyesi ile tefrik edilecek arsaların miktarı ve Yalova kaplıcaları lehinde tesis edilecek gayri menkul mükellefiyetlerin nevi ve mahiyeti Seyrisefain meclisi idaresi tarafından tayin ve tesbit edildikten sonra teffiz muamelesi Hazinece intaç edilecektir. Şukadar ki beher arsanın miktarı azamî iki bin metreyi geçemez.

İk. E.

MADDE 2 — Yalova kaplıcaları etrafındaki Hazineye aid arazide olmak şartile hususî mesken, otel, pansiyon, kapalı eğlence mahalleri gazino ve lokanta ve dükkân inşa ve tesis etmek isteyen Türk ve ecnebilere bedelsiz olarak Hazine tarafından aşağıdaki kayid ve şartlara göre kâfi miktarda arsa ferağ ve temlik edilebilir. Bu binaların mevki ve inşa şartları ve tefrik edilecek arsaların mevki ile miktarı ve krokileri İktisad vekâletince tesbit edilerek ilân edilir. Her bina için bedelsiz olarak ferağ ve temlik edilecek arsa miktarı 2000 metre murabamı geçmez. Yapılacak binanın şekil ve istimal tarzı, bu mesahadan fazla arsaya ihtiyaç gösterdiği takdirde bu gibi arsalarla ecnebilere verilecek arsaların tefizleri İcra Vekilleri Heyeti kararile yapılır.

Yukarıdaki fıkralarda yazılı muameleler ikmal edildikten sonra müraaat sırası da gözetilmek suretile kime ne miktar arazi tefiz edileceği A. K. A. Y. idaresince hazırlanacak cetvel ve kroki ile Maliye vekâletine bildirilir ve Maliye vekâletince bu cetvel ve krokiler esas tutularak gösterilen arsaların istakilleri adna 3 nci maddedeki şart ile beraber tapuda hemen tesvil muamelesi icra ettirilir. Ancak bu arsalar üzerinde yukarıdaki fıkralar mucibince inşaat yapılmadan satılmaz ve başkasına devrolunamaz.

Da. E.

MADDE 2 — Kaplıcalar etrafındaki Hazineye aid arazide olmak şartile hususî mesken, otel, pansiyon, kapalı eğlence yerleri, gazino ve lokanta ve dükkân inşa ve tesis etmek isteyen Türklere ve yabancılara parasız olarak Hazine tarafından aşağıdaki kayid ve şartlara göre lüzumu kadar arsa ferağ ve temlik edilebilir.

Kaplıcalar bölgesinin umumî plânile bu bölgede yapılacak binaların mevki ve inşa şekilleri ve ayrılacak arsaların mevki ile miktarları krokileri Ekonomi bakanlığınca tesbit edilerek ilân edilir.

İşbu kanunun neşrinden sonra yapılacak binaların tam kârgir olması şarttır. İşbu hükümlere uygun olmayarak yapılacak olan binalar A. K. A. Y. idaresinin teklifi ve İstanbul vilâyetinin tasvibile başka hiç bir hükme ve muameleye lüzum görülmeksizin masraflı alâkâtlara aid olmak üzere Yalova kaymakamlığına yazılmır.

Mal. E.

B. E.

MADDE 2 — Kaplıcalar etrafındaki Hazineye aid arazide olmak şartile hususî mesken, otel, pansiyon, kapalı eğlence yerleri, gazina ve lokanta ve dükkân inşa ve tesis etmek isteyen Türklere ve yabancılara parasız olarak Hazine tarafından aşağıdaki kayid ve şartlara göre lüzumu kadar arsa ferağ ve temlik edilebilir.

Temlik edilenler üzerinde A. K. A. Y. idaresinin intifa hakkı sakıt olur. Kaplıcalar bölgesinin umumî plânile bu bölgede yapılacak binaların mevki ve inşa şekilleri ve ayrılacak arsaların mevkiilerile miktarları ve krokileri Ekonomi bakanlığınca tesbit edilerek ilân olunur.

İşbu kanunun neşrinden sonra yapılacak binaların tam kârgir olması şarttır. İşbu hükümlere uygun olmayarak yaptırılacak olan binalar A. K. A. Y. idaresinin teklifi ve İstanbul vilâyetinin tasvibile başka hiç bir hükme ve muameleye lüzum görülmeksizin masrafı alâkadarlara aid olmak üzere Yalova kaymakamlığınca yıktırılır.

rarile buna ilâve edilebilir.

A. K. A. Y. işletmesi bu işler için kendi mürakabesi altında hükmi şahsiyeti haiz bir idare tesis eder.

MADDE 2 — Sınırları birinci madde ile tesbit olunan sahanın İktisad vekâletince tayin edilecek mntakalarında hususî mesken, otel, pansiyon, kapalı eğlence yerleri, gazino ve lokanta ve dükkân inşa ve tesis etmek isteyen Türklere ve yabancılara parasız olarak Hazineye aid araziden aşağıdaki kayid ve şartlara göre lüzumu kadar arsa ferağ ve temlik edilebilir.

Temlik edilen bu yerler üzerinde A. K. A. Y işletmesinin intifa hakkı sakıt olur. Kaplıcalar bölgesinin umumî plânı ile bu bölgede yapılacak binaların mevki ve inşa şekilleri ve ayrılacak arsaların mevkiilerile miktarları ve krokileri İktisad vekâletince tesbit edilerek ilân olunur.

İşbu kanunun neşrinden sonra yapılacak binaların tam kârgir veya beton olması şarttır.

Bu hükümlere uygun olmayarak yaptırılacak olan binalar 10 - VI - 1933 tarih ve 2290 sayılı belediye yapı ve yollar kanununun 13 ncü maddesindeki hükümler dairesinde yıktırılır. Mezkûr maddenin belediye encümenlerine verdiği vazifeyi A. K. A. Y. işletmesinin kuracağı hükmi şahsiyetin uzuvları ve idare heyetine verdiği vazifeyi de İstanbul vilâyetinin idare heyeti görür.

Hü.

İk. E.

MADDE 3 — Tapuya tescil tarihinden itibaren üç sene zarfında ikinci maddedeki hükümlere göre inşaat yapmamış olanların namlarına tescil edilmiş olan arsalarm kayıtları hiç bir muameleye hacet kalmaksızın Maliye vekâletince Hazine namına tashih ettirilir. Bu tashih muamelesi harç ve resme tâbi değildir.

MADDE 4 — Kaplıcalarda müstakil belediye teşkilâtı yapılmıca kadar A. K. A. Y. idaresi bu vazife ve salâhiyeti mahallî teşkilâtı vasıtasile belediye kanunlarından istifade ederek yapar.

MADDE 5 — Kaplıcalar civarındaki köylere aid olub tayin edilecek hudud içinde kalan arazi parçalarını İktisad vekâletinin muvafakatile istimlak kanununa tevfikân Hazine namına istimlake A. K. A. Y. idaresi salâhiyetlidir.

Da. E.

MADDE 3 — Her bina için parasız verilecek arsa miktarı (2000) metre murabbanı geçemez. Yapılacak binanın şekil ve istimal tarzı bu miktardan fazla arsaya ihtiyaç gösterdiği takdirde bu gibi arsalarla yabancılarla verilecek arsalarm teffizleri İcra Vekilleri Heyeti kararile yapılır.

MADDE 4 — Kaplıca bölgesine bitişik arazide ve sınırdan 500 metro mesafede ve Yalova iskelesinden kaplıcaya giden ana yol kenarlarında yapılacak bina ve dükkânların plânları da Ekonomi bakanlığına tasdik ettirilir. Bakanlık bu plânları ancak bölgenin çirkinlik vermemesi bakımından tetkik eder ve sahiplerinin malî kudretlerini göz önünde bulundurur.

MADDE 5 — İkinci ve üçüncü maddelerde yazılı muameleler bitirildikten sonra A. K. A. Y. idaresi müracaat sırası gözetilmek suretile, ki ne ne miktar arazi teffiz edileceğini gösterir bir cetvel yaparak arsalarm krokilerile birlikte Finans bakanlığına verir. İşbu bakanlığa bu cetvel ve krokiler esas tutularak gösterilen arsalarm istekliler adına 5 nci maddedeki şart dairesinde tapuda tescil muamelesi hemen yaptırılır.

Bu kanun hükümlerine göre üzerlerinde inşaat yapılmadan bu arsalar satılamaz ve başkasına devrolunamaz.

Mal. E.

MADDE 3 — Dahiliye encümeninin 3 ncü maddesi aynen.

MADDE 4 — Kaplıca bölgesine bitişik arazide ve sınırdan 500 metre mesafede ve Yalova iskelesinden kaplıcaya giden ana yol kenarlarında yapılacak bina ve dükkânlar, İstanbul vilâyetince önceden tesbit veya alâkadarlar tarafından yaptırılıp yine İstanbul vilâyetince tasdik edilecek plânlara göre yapılır. İstanbul vilâyeti, bu plânları tesbit ve tasdik ederken ancak bölgenin ahengine çirkinlik vermemesini ve sahiblerinin malî kudretini göz önünde bulundurur.

MADDE 5 — İkinci ve üçüncü maddelerde yazılı muameleler bitirildikten sonra A. K. A. Y. idaresi müracaat sırası gözetilmek suretile, kime ne miktar arazi teffiz edeceğini gösterir cetveler yaparak arsalarm krokileri ile birlikte Finans bakanlığına verir. İşbu Bakanlıkca bu cetvel ve krokiler esas tutularak gösterilen arsalarm istekliler adına 5 nci maddedeki şart dairesinde tapuda tescil muamelesi hemen yaptırılır.

Bu kanunun hükümlerine göre üzerlerinde inşaat yapılmadan bu arsalar satılamaz ve başkasına devrolunamaz.

B. E.

MADDE 3 — Dahiliye encümeninin üçüncü maddesi aynen

MADDE 4 — İkinci ve üçüncü maddelerde yazılı muameleler bitirildikten sonra A. K. A. Y. işletmesi müracaat sırası gözetilmek suretile, kime ne miktar arazi teffiz edileceğini krokisi ile birlikte Yalova kaymakamlığına bildirir. Kaymakamlıkca bu krokiler esas tutularak gösterilen arsalarm istekliler adına işbu kanunda yazılı şartlar dairesinde tapuda tescil muamelesi hemen yaptırılır.

Bu kanunun hükümlerine göre üzerlerinde inşaat yapılmadan bu arsalar satılamaz ve başkasına devrolunamaz.

MADDE 6 — (A) A. K. A. Y. idaresi bu kanuna göre kaplıcalarla civarmı tesis ve intifa hakkını muhafaza ettiği müddetçe aşağıda yazılı vergi ve renim muafiyetlerinden istifade eder:

1 - Yalova kaplıcaları hududu içinde olup A. K. A. Y. idaresine tahsis edilen mevcut binalar ile idare tarafından yaptırılacak binaların bina vergileri,

2 - Mezkûr hudud içinde bulunan idareye aid arazi ve ormanlar ile istimplâk tarikile ilâve edilecek arazinin arazi vergisi,

3 - Kaplıcaların tamir, tesis ve yeniden bina inşası veya mevcudlarının tamiri için ithali zarurî olan malzeme ve bulunması gerekli olan fennî vesait gümrük resmile muamele vergisi,

(B) İkinci madde mucibince verilecek arsalara bu hudud dahilinde bedel mukabilinde alınacak binalar inşa tarihinden itibaren on sene müddetle bina vergisinden muafdırlar.

MADDE 7 — Bu imtiyazın devri İcra Vekilleri Heyetinin muvafakatile yapılabilir.

İmtiyazın hitamında A. K. A. Y. idaresi müessesenin menkul ve gayrimenkul bircümle mevcudatını olduğu gibi Hazineye bedelsiz olarak iade ve teslimi mecburdur.

MADDE 6 — Tapuya tescil tarihinden itibaren üç yıl sonuna kadar ikinci madde hükmüne göre inşaat yapmamış olanların namlarına tescil edilmiş olan arsaların kayıtları hiç bir muameleye hacet kalmaksızın Finans bakanlığınca Hazine namına değiştirilir. Bu muamele harç ve rsemeye tâbi değildir.

Ancak bu müddet içinde binanın keşif bedelinin dörtte bir miktarında inşaat yapmış olanlara arsa ve inşaatı başkasına devretmek veya inşaatı bir sene içinde bitirmek müsaadesi verilir. Devralan kimse evviki üç senelik müddetin bittiği tarihten itibaren bir yıl içinde inşaatı bitirmeye borçludur. Aksi halde birinci fıkra hükmü tatbik olunur.

MADDE 7 — A. K. A. Y. idaresi bu kanunla kendisine verilen hakkı muhafaza ettiği müddetçe aşağıda yazılı vergi ve resimlerden bağışıktır:

1 - Kaplıcalar sınırlarında olup A. K. A. Y. idaresince verilen mevcut binalar ile idare tarafından yaptırılacak binaların bina vergileri;

2 - Mezkûr sınırlar içinde idareye aid bulunan arazi, arsa ve ormanların ve para ile alınacak arazinin arazi vergileri,

3 - Kaplıcaların, mevcut veya yeniden yapılacak binaların inşa ve tamiri için memleket dışından getirilmesi mecburî olan malzeme ile kaplıcalarda

Mal. E.

MADDE 6 — Tapuya tescil tarihinden itibaren iki yıl sonuna kadar ikinci madde hükmüne göre inşaat yapmamış olanların namlarına tescil edilmiş olan arsalarm kayıtları hiç bir muameleye hacet kalmaksızın Finans bakanlığınca Hazine namma değiştirilir. Bu muamele harç ve resme tâbi değildir.

Ancak bu müddet içinde binanın keşif bedelinin dörtte bir miktarında inşaat yapmış olanlara arsa ve inşaatı başkasına devretmek veya inşaatı bir sene içinde bitirmek müsaadesi verilir. Devir alan veya bir sene daha müsaade alan kimse evvelki iki senelik müddetin bittiği tarihten itibaren bir yıl içinde inşaatı bitirmeye borçludur. Aksi halde birinci fıkra hükmü tatbik olunur.

MADDE 7 — A. K. A. Y. idaresi bu kanunla kendisine verilen hakkı muhafaza ettiği müddetçe aşağıda yazılı vergi ve resimlerden bağıstıktır:

1 - Kaplıcalar smırı içinde olub A. K. A. Y. idaresine verilen mevcut binalar ile idare tarafından yaptırılacak binalarm bina ve buhran vergileri,

2 - Mezkûr smır içinde idareye aid bulunan arazi, arsa ve ormanların ve para ile alacak arazinin arazi vergileri,

3 - Kaplıcaların, mevcut veya yeniden yapılacak binalarm inşa ve tamiri için memleket dışından getirilmesi mecburî olan malzeme ile kaplıcalarda veb-

B. E.

MADDE 5 — Tapuya tescil tarihinden itibaren iki yıl sonuna kadar ikinci madde hükmüne göre inşaat yapmamış olanların namlarına tescil edilmiş olan arsalarm kayıtları hiç bir muameleye hacet kalmaksızın Yalova kaymakamlığınca Hazine namma değiştirilir. Bu muamele harç ve resme tâbi değildir.

Ancak bu müddet içinde binanın keşif bedelinin dörtte bir miktarında inşaat yapmış olanlara arsa ve inşaatı başkasına devretmek veya inşaatı bir sene içinde bitirmek müsaadesi verilir. Devir alan veya bir sene daha müsaade alan kimse evvelki iki senelik müddetin bittiği tarihten itibaren bir yıl içinde inşaatı bitirmeye borçludur. Aksi halde birinci fıkra hükmü tatbik olunur.

MADDE 6 — A. K. A. Y. işletmesi bu kanunla kendisine verilen hakkı muhafaza ettiği müddetçe aşağıda yazılı vergi ve resimlerden muafıttır:

1 - Birinci maddede gösterilen smır içinde olub A. K. A. Y. işletmesine verilen mevcut binalar ile idare tarafından yaptırılacak binalarm bina ve iktisadî buhran vergileri,

2 - Mezkûr smır içinde işletmeye aid bulunan arazi, arsa ve ormanların ve para ile alacak arazinin arazi vergileri.

İkinci madde mucibince parasız verilecek arsalarm üzerine sahipleri tarafından yaptırılan binalardan inşaatın bitti-

Hü.

İk. E.

Da. E.

MADDE 3 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 4 — Bu kanunun ahkâmını icraya Dahiliye, Maliye ve İktisad vekilleri memurdur.

18 - XII - 1932

Bş. V. Ad. V. M. M. V.
İsmet Y. Kemal Zekâi

Da. V. Ha. V.
Ş. Kaya Dr. T. Rüştü

Ma. V. Mf. V.
M. Abdülhalik Dr. R. Galib

Na. V. İk. V.
Hilmi M. Celâl

S. İ. M. V. G. İ. V.
Dr. Refik Ali Rana

Zr. V.
Muhlis

MADDE 8 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 9 — Bu kanun hükümlerini Dahiliye, Maliye, İktisad, Gümrük ve İnhisarlar vekilleri yerine getirir.

ve binalarda bulunması gerekli olan fennî vesaitin gümrük resimleri ile muamele vergileri,

İkinci madde mucibince parasız verilecek arsalarla bu sınırlar içinde para ile alınan arsalar üzerine sahipleri tarafından yaptırılan binalardan inşaatın bittiği tarihten itibaren on sene sonuna kadar bina vergisi alınmaz.

MADDE 8 — İmtiyaz müddeti bittiği zaman A. K. A. Y. idaresi müessesenin menkul ve gayrimenkul bütün mevcudatını olduğu gibi Hazineye parasız olarak teslim mecburdur.

MADDE 9 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 10 — Bu kanunun hükümlerini İç işleri, Finans, Ekonomi, Gümrük ve Tekit bakanları yerine getirir.

Mal. E.

nalarda bulunması gerekli olan fennî vesaitin gümrük resimlerine muamele vergileri,

İkinci madde mucibince parasız verilecek arsalarla bu sınırlar içinde para ile alman arsalar üzerine sahipleri tarafından yaptırılan binalardan inşaatın bittiği tarihten itibaren on sene sonuna kadar bina vergisi alınmaz.

MADDE 8 — Birinci maddede elli yıl müddet bittiği zaman A. K. A. Y. idaresi Yalovadaki müesseselerin menkul ve gayrimenkul bütün mevcudlarını olduğu gibi Hazineye parasız olarak teslim mecburdur.

MADDE 9 — Dahiliye encümeninin 9 ncu maddesi aynen.

MADDE 10 — Dahiliye encümeninin 10 ncu maddesi aynen.

B. E.

ği tarihten itibaren on sene sonuna kadar bina vergisi alınmaz.

MADDE 7 — Maliye encümeninin 8 inci maddesi aynen

MADDE 8 — Dahiliye encümeninin 9 ncu maddesi aynen

MADDE 9 — Bu kanunun hükümlerini icraya Dahiliye, Maliye ve İktisad vekilleri memurdur.